

Sygn. akt I CSK 2321/22

POSTANOWIENIE

Dnia 31 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

w sprawie z wniosku M. O.

z udziałem D. B., E. B.

o podział majątku wspólnego i zniesienie współwłasności,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 31 maja 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika D. B.

od postanowienia Sądu Okręgowego w W.

z dnia 7 kwietnia 2021 r., sygn. akt XXVII Ca (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. przyznaje adwokatowi Ł. C. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w W. kwotę 900,- (dziewięćset) złotych powiększoną o podatek VAT tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną świadczoną z urzędu na rzecz uczestnika D. B. w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną uczestnika postępowania D. B. od postanowienia Sądu Okręgowego w W. z dnia 7 kwietnia 2021 r., sygn. akt: XXVII Ca (...), Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność

postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący opart na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przesłanka ta nie została jednak spełniona.

W opinii skarżącego w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, sprowadzające się do odpowiedzi na pytanie, czy przepis art. 17 ust. 1a ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 172, 975) powinien być stosowany w drodze wykładni rozszerzającej (analogii) również w odniesieniu do osób, którym przysługiwał uprzednio tytuł prawny do zajmowania lokalu mieszkalnego i czy w związku z tym Sąd powinien orzec o uprawnieniu do zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego przez uczestnika w sytuacji gdy było to w świetle zasad współżycia społecznego szczególnie usprawiedliwione.

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r.,

II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji.

Sformułowane przez skarżącego wątpliwości nie odpowiadają założeniom przyjętym w orzecznictwie Sądu Najwyższego dla rozumienia przesłanki istotnego zagadnienia prawnego. Pozytywna odpowiedź na postawione pytanie prowadziłaby do rozwiązań wprost klójących się z przepisami powołanej ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego. Postanowienie art. 1. ww. ustawy, określające zakres jej zastosowania stanowi, że reguluje ona zasady i formy ochrony praw lokatorów oraz zasady gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy. Jednocześnie w art. 2 ust. 1. zawarta jest definicja legalna lokatora, pod którym to pojęciem należy rozumieć najemcę lokalu lub osobę używającą lokal na podstawie innego tytułu prawnego niż prawo własności. Ustawodawca zatem wprost wyłączył spod ochrony przewidzianej w ww. ustawie osoby posiadające tytuł własności.

Nadto sformułowane przez skarżącego wątpliwości osadzone są w okolicznościach konkretnej sprawy. W istocie skarżący pod pozorem potrzeby wykładni powołanego przepisu kwestionuje rozstrzygnięcie Sądu drugiej instancji, który podzielił zapatrywanie Sądu I instancji, że w związku z zasądzeniem na rzecz skarżącego kwoty 81.832 złotych, płatnej w terminie trzech miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia, ma on środki na samodzielne zaspokojenie swoich potrzeb mieszkaniowych. Nie ma zatem argumentów jurydycznych przemawiających za potrzebą wypowiedzenia się przez Sąd Najwyższy w sformułowanej przez skarżącego kwestii.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 10 ust. 1 pkt 8 w zw. z § 8 pkt 6 w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 1714), wzięwszy pod uwagę, że sam podział majątku odbył się na zgodny wniosek osób biorących udział

w postępowaniu, a kwestia uprawnienia do zawarcia umowy najmu socjalnego lokalu przez skarżącego uczestnika nie była objęta sporem pomiędzy tymi osobami.